

Biroul permanent al Senatului

L. 44 / 16.03.2022

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind actualizarea burselor acordate românilor de pretutindeni*, inițiată de doamna deputat PSD Natalia-Elena Intotero împreună cu un grup de parlamentari PSD, PNL, AUR, Minorități Naționale (Bp. 544/2021, L44/2022).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 224 din *Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, cu două noi alineate, alin. (6), respectiv alin. (7), în sensul acordării burselor românilor de pretutindeni în aceleași condiții precum cele acordate studenților români cu cetățenie și domiciliul în România, pe toată perioada anului calendaristic, inclusiv pe perioada vacanțelor de vară.

II. Observații

1. Precizăm că *Legea nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, republicată, cu modificările și completările ulterioare* și art. 224 alin. (3) al *Legii educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare*, reglementează faptul că românii de pretutindeni reprezintă o categorie distinctă din perspectiva admiterii la studii în instituțiile de învățământ superior din România, acestora fiindu-le asigurate locuri distincte de către Ministerul Educației, prin hotărâri de Guvern anuale privind cifra de școlarizare.

Totodată, menționăm că *Legea educației naționale nr. 1/2011* stabilește cadrul general de reglementare al sistemului de învățământ din România, cadrul special este reflectat în ordinele și metodologiile de aplicare a acestei legi.

De asemenea, *Hotărârea Guvernului nr. 844/2008 privind stabilirea cuantumului burselor pentru elevii, studenții, masteranzii, doctoranzii, medicii aflați la specializare și cursanții aflați la stagii de specializare/perfecționare postuniversitară din Republica Moldova, Ucraina, pentru cei de origine etnică română din afara granițelor țării, pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate, precum și pentru cetățenii străini, bursieri ai statului român, care studiază în instituții și unități de învățământ de stat din România*, reglementează condițiile și cuantumul acestor burse.

Astfel, potrivit art. 1 alin. (1) din *Hotărârea Guvernului nr. 844/2008*, beneficiază de burse după cum urmează:

a) pentru elevi și studenți - echivalentul în lei al sumei de 65 de euro/lună;

b) pentru masteranzi, medicii aflați la specializare și cursanții aflați la stagii de specializare/perfecționare postuniversitară - echivalentul în lei al sumei de 75 de euro/lună;

c) pentru doctoranzi - echivalentul în lei al sumei de 85 de euro/lună, iar cheltuielile privind plata burselor se asigură de la bugetul de stat, din sume alocate Ministerului Educației cu această destinație.

Totodată, pentru elevi, studenți și masteranzi bursa se acordă pe parcursul anului academic, inclusiv în vacanțele de iarnă și de primăvară, și nu se acordă pe perioada vacanței de vară. În timpul vacanței de vară elevii și studenții pot primi bursă numai în cazul în care sunt reținuți la școală sau la facultate pentru activități curriculare.

Pentru doctoranzii de la forma de învățământ cu frecvență, bursa se acordă pe toată durata anului calendaristic, iar pentru cursanții aflați la stagii de specializare/perfecționare postuniversitară bursa se acordă pe perioada efectuării stagiului.

2. Precizăm că românii de pretutindeni urmează o procedură de admitere specifică, alta decât cea aplicată cetățenilor români, cetățenilor din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și Confederației Elvețiene.

Astfel, potrivit prevederilor art. 2 alin. (2) din *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat*, aprobată prin OMENCS nr. 6102/2016, cu modificările ulterioare, „Admiterea românilor de pretutindeni, precum și a cetățenilor din state terțe Uniunii Europene se realizează în baza metodologiilor special elaborate de către Ministerul Educației...”.

De asemenea, în conformitate cu prevederile *Legii educației naționale nr. 1/2011*, statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nicio formă de discriminare.

Aceleași drepturi se asigură și cetățenilor celorlalte state membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene.

În cazul persoanelor care dețin dubla calitate de cetățean UE/SEE/Confederația Elvețiană și român de pretutindeni, acestea ar putea să opteze fie pentru promovarea și desfășurarea studiilor în condiții egale cu cetățenii români, fie pentru promovarea și desfășurarea studiilor pe locurile alocate de Ministerul Educației românilor de pretutindeni.

Totodată, românii de pretutindeni sunt și cetățeni ai unor state care nu sunt membre ale Uniunii Europene.

Aceștia, potrivit prevederilor art. 45 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, obțin viza de lungă ședere pentru studii în baza acceptării la studii eliberată de Ministerul Educației.

Ministerul Educației, potrivit prevederilor art. 224 alin (2) din *Legea educației naționale nr. 1/2011*, acordă burse „pentru cetățenii străini care doresc să studieze în cadrul unităților și instituțiilor de învățământ superior de stat din România”.

De asemenea, *Ordonanța Guvernului nr. 18/2009 privind organizarea și finanțarea rezidențiatului, cu modificările și completările ulterioare*, la art. 18 alin. (6) stabilește că rezidenții care ocupă prin concurs posturile pentru care se organizează rezidențiat „... încheie contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată cu unitatea sanitară publică, care a publicat postul respectiv...”.

Menționăm că românii de pretutindeni care parcurg programul de rezidențiat beneficiază de burse și nu încheie contracte de muncă individuale.

Având în vedere cele sus-menționate, faptul că există condiții de acces diferite la studii pentru cetățenii români și categoria românilor de pretutindeni, dar și că românii de pretutindeni și cetățenii străini pot beneficia de burse și cuantumul acestora este stabilit prin hotărâre de Guvern, reglementarea cuantumului bursei doar pentru românii de pretutindeni, fără a fi aplicabilă și cetățenilor străini ca fiind egal cu „valoarea bursei acordate studenților români”, așa cum este prevăzut în inițiativa legislativă, este discriminatorie, pe bază de cetățenie și nu poate fi aplicată și studiilor de rezidențiat.

Potrivit art. 18 din *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene* indică faptul că „În domeniul de aplicare a tratatelor și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale pe care le prevede, se interzice orice discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate.”

Această discriminare este evidențiată de faptul că aceste prevederi nu se aplică cetățenilor străini care nu au calitatea de român de pretutindeni și se ajunge la concluzia că, astfel, ar beneficia de regim juridic favorabil prin prisma calității de român de pretutindeni.

3. Apreciem că sintagma utilizată în *Expunerea de motive*, respectiv „relocare sau transfer de la alte unități ale administrației publice”, este mult prea generică, nefiind de natură să îndeplinească exigențele constituționale ale art. 138 alin (5), potrivit cărora „Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”.

Precizăm că, potrivit art. 3 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, normele de tehnică legislativă sunt obligatorii inclusiv pentru propunerile legislative aparținând parlamentarilor.

Astfel, potrivit art. 41 alin. (5) din *Legea nr. 24/2000*, „În cazul actelor normative prin care se modifică ori se completează un alt act normativ, titlul actului va exprima operațiunea de modificare sau de completare a actului normativ avut în vedere”.

Raportat la intenția de reglementare, de completare a art. 224 din *Legea educației naționale nr. 1/2011*, titlul actului normativ nu poate fi redactat generic, fiind necesară reformularea sa, potrivit exigențelor de tehnică legislativă.

Totodată, noile alineate (6) și (7) urmează a fi introduse după alin. (5) al art. 224, iar nu după alin. (4), așa cum se prevede în inițiativa legislativă.

4. Apreciem că aplicarea prevederilor inițiativei legislative conduce la un impact negativ asupra bugetului consolidat.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar asumată în anul 2022 din PIB, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare internaționale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Florin-Vasile CÎȚU**
Președintele Senatului